

Előfizetési árak:

Egész évre . . . K 10.—
Félévre . . . . . K 5.—
Negyedévre . . . K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasut-utca
Telefon - szám : 37

Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyílt-ír sora 1.- korona

Független társadalmi hetilap

Felelős szerkesztő és kiadó: Rados Mór

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

Közbiztonságunk

A hatóságoknak elsőrendű feladata a lakosság közbiztonságának megóvása, melyre különféle szervezetek vannak felállítva.

Ilyen elsősorban csendőrségünk, Európa legjobban szervezett közbiztonsági intézménye.

Ilyenek az állami, városi és községi rendőrségek s más ilyen közegek, kiknek hivatása az élet és vagyon biztonság fölött való éber őrködés.

A háború kitörésével csend és rendőrségünk legnagyobb része hadba szóllított, a minek pótlásáról kellett gondoskodni, vagyis intézkedni kellett arra nézve, hogy közbiztonságunk érdekei továbbra is megóvassanak, különösen a hadba vonultak családjainak biztonsága megőriztessék.

Nálunk a csendőrségi laktanyában Bozsódy járás parancsnok egyedül maradt. Később adtak hozzá három népfelkelőt. Kapunk volna többet is, ha város fedezte volna a mint egy 100 kor. személyenkénti zsold és ellátási díjat. Rendőrségünkben hárman maradtak itthon, helyettük csak úgy lehetett volna másokat alkalmazni, ha a bevonultak fizetését elvonjuk, ez pedig nem lett volna méltányos. Így is terheli a pénztárunkat bizonyos pótszemélyek alkalmaztatása.

Járásunk főszolgabírája felhívására egy 140 főből álló lelkes csapat vállalkozott tehát közbiztonságunk megóvásának feladatára, mely mint az ország első polgár-őrsége tett hirnévre szert.

Hónapok óta teljesíti ez az önkéntes szervezet súlyos kötelességét, nem csak az intenzív éjjeli patrullrozásokkal, hanem máskor

is, más rendőrségi teendőkkel.

Szó nélkül cipelik a nehéz szuronyos Verndliket egész éjjel s nappal is, midőn kirendeltségekre van szükség, vasárnap délutánonként is, midőn mások korzóznak; szó nélkül türik a léhák, a tökfilkók gunyolódásait, pöffeszkedő vicelődéseiket, buta tréfalkozódásaikat.

Szégyenlem, hogy ilyeneket kell itt feltalálnom, de rá kell mutatnom az ilyen ostobaságokra polgárőrségünk prestigéjének megvédéseért, áldozatkészségének fenntartásáért.

Polgárőrségünk működése azonban mind inkább terhessé válik, nem csak a velük szembeni igények fokozódásával, hanem az időjárás mindinkább zordobá válása miatt.

Ennek megkönnyítésére két féle módozat állhat meg. Az egyik, hogy a létszám felemeltessék még egyszer annyira s akkor egy-egy polgárőrre csak fél éjszakai szolgálat esnék, de erre még 140 önkéntes ajánkozóra lenne szükség, a mire azonban alig lehet kilátásunk.

A másik a kötelező őrködés felállítása, vagyis életre hívása a pár éve, a rendőrség szaporításával megszüntetett éjjeli strázsálsáknak, melyben minden ép kéz-láb ember részt venni köteles. Akiknek ez kényelmetlen, állitanak maguk helyett fizetett embert. Ezekre felügyelnének, a mostani polgárőrök, akik között a városterülete felosztatnék. Ez esetben az éjjeli őrködés biztosabb lenne, mert minden utca megkapná őreit és a felügyeletet, másrészt megoszlanék a teherviselés városunk férfiai között és harmadsorban megszűnnének ama bizonyos

élczelődések, melyek, — akárhogyan is szívükön viselik polgárőreink fogadalmukat, — deprimálólag hatnak készségekre. A polgárőrség mai szervezete azután is fennmaradna, mert az általános csend és rend biztonsága szempontjából arra feltétlen szükség van.

Ez irányban a munkálatok megindultak, a dologidő megszüntével foganatba próbáljuk venni, erre kérjük lakosságunk támogatását, jó akaratát, melyre nemcsak saját jól felfogott érdekünk, személy és vagyon biztonságunk, de az egyenlő teher viselés elve alapján a haza is számít.

Temes.

Községülés

Ilyen se volt még mostanában. Alig akadt a jkv. hitelesítésére két képviselő. Hogy pedig némi tájékozódással legyen a választó közönség e nevezetes községülés méretéről, ide iktatjuk névszerint a jelenlévőket úgy mint a hogy következők: Egedi József bíró, Papp Péter és Nagy Lajos jegyzők, Mészáros István II. bíró, Pintér Gyula és Temesközy Gerzson előljárók, a két jkv. hitelesítő, és hogy épen heten lettenek legyen, behívták Skultéti István pénztárost, így aztán megkezdődött a tárgyalás, dacára ama bal-felfogásnak, hogy csak úgy lehet határozni, ha sokan vagyunk. Dehogy kérem szeretettel, annyit végez ott 7 is, mint hetven, mert csak úgy a törvényhatóság elé megy a fogós kérdés, mintha 70 határozta volna.

Pap Péter főjegyző felolvasta a következő leiratot:

„Pestvármegye főispánja.
Főszolgabíró urnak Abony.

Sziveskedjék Abony község képviselőtestületét értesíteni, hogy O császári és Apostoli királyi Felsője, Ferenc Ferdinánd főherceg ur és neje Hohenberg Zsófia hercegnő gyászos elhunyt alkalmából jegyzőkönyvi kivonaton tolmácsolt részvétért legkegyelmesebben köszönetét kifejezni méltóztatott. Budapesten 1914. szeptember 9. Gróf Ráday s. k. főispán.”

A községülés a kegyelmes

leiratot tudomásul vette.

Tárgyaltatott a járványkórház céljára, Béky Endrétől vett ház és telek megvételéről kötött szerződés.

A dolog ugyanis úgy áll, hogy az 1876. évi közegészségügyi törvény rendelkezése szerint minden község köteles annyi ágygyal felszerelt járványkórházat állítani, ahány ezer lakossal bír. Ezt ezideig úgy kitudtuk firund cvancigolni, hogy ilyesminek hire hamva sem volt nálunk. Most aztán hogy a kolera is küldött egy ultimátumot, hát fogadni kell egy kórházzal. Erre csak a Béky-féle Kécskei-uti épület volt alkalmas, ámde azért 800 korona évi bért követelt a tulajdonos, minthogy pedig 3700 koronáért örökáron ide adta, természetes, hogy ez áll a község érdekében. Miért is a községülés a szerződést elvben elfogadta s 30 napra kitűzött községülés elé utalta végleges elfogadás végett.

Hát ez nem csak gyors, hanem okos dolog is volt, bár mindig ilyen módon intézgetnének el sok pénzügyi ügyünk—bajunk.

Balog István előfogatos részére 200 kor. drágasági pótlék megszavaztatott.

Aztán egy kis pur-parle következett a város pénzügyi viszonyairól, amiről már a multkor Temesközy Gerzson citerázott, most pedig Pintér Gyula pengette a keserveket. Mert bizony sok kiadásaink vannak a költségvetés keretein kívül, amikre pénz kellene, ha volna, mert üres konyhába bolond a gazdasszony. Ezt meg a második bíró tamburázta. Ezekre nézve a községülés megint csak úgy határozott, hogy majd lesz valahogy, mert még úgy sohase volt, hogy valahogy ne lett volna.

Hát ez a stoikus nyugalom igen üdvös állapot ilyen háborus világban.

Közönségünk figyelmébe

A baj nem jár magában. Kisérettel jár, mint valami eksótikus fejedelem. A háboru sem jött magában, kíséretébe szegődött a cholera, mely Szerbiában ütötte föl a fejét, schlendirian nemzetiségnél, hol a piszokba, a nyomorba igen alkalmas talajra talált.

Az ellenség ellen meg van a Manlicherünk, ágyunk meg kardunk, a cholera ellen azonban

térdmelegítőt. Kozák Jolán polgárisk. tanítónő felügyelete alatt készítették a polg. isk. leány növendékei 20 hasmelegítőt. Az előljárást Pestvármegye gazdasági egyesületéhez küldte be.

— **Psylander ismét a moziban.** Hosszu szünet után ma újra láthatjuk a jelenkor legdivatosabb filmszínészét, népszerű Pozilit a moziban. Egyik kedvenc szerepében „**A diadalmasszerelm**”-ben fog hies partnerével Ellen Aggerholmmal diadalt aratni. A műsor többi számai: 1. A gyíkok, természetes, 2. Paul első szerelme, humoros, 3. 4. 5. A diadalmasszerelm, nordisk dráma 3 felvonásban, 6. Duci bácsi zongorázik, kacagtató.

— **Szerencsétlen élelem szállítókat** tett le egy vonat városunkban. Két román és két szerb hazai fuvarosok szállították az élelmet hadseregünk után. Máramarosban, hol az oroszok elfogták őket, lovaikat leöldösték, kocsjukat az élelemmel együtt elégették s őket szélnek eresztették. Itt pár napig időztek a városházánál, míg a hatóság illetékes helyeikre nem küldte őket.

— **Mistifikáció.** Örömmel dementáljuk multkori hírünket Gáspár István tanítónk haláláról, melyet akkor Muca Pál honvéd határozott értesítésére tettünk közzé. Hogy ő hol vette ezt a hirt, nem tudjuk, de hitelt kellett neki adni, mert az ezred parancsnokság pecsétjével volt lebélyegezve. Mélyen sajnáljuk, hogy egy meggondolatlan ember értesítésének hitelt adtunk, ki ellen az eljárást megindítjuk. Mint tudjuk, ilyen értesítést a szülők is kaptak.

— **Ösztöndíjashelyek főgimnáziumi tanulók részére.** A gróf Tisza István, gróf Zichy János elnökléte és gróf Ráday Gedeon Pestvármegye főispánja társelnökléte alatt álló Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület a czeglédi főgimnáziummal kapcsolatos, a főgimnázium pedagógiai felügyelete és három tanárnak vezetése alatt álló nagyszabású, legmodernebbül felépített és berendezett nevelőintézetében háboruban elesettek, hadrakeltek, továbbá a háborus viszonyok miatt segélyre szoruló szülők érdemes főgimnáziumba járó gyermekei részére tizenöt 700 K-s teljes és tizenöt 350 K-s fél ösztöndíjas helyet létesített. Az ösztöndíjas helyeket elnyerni óhajtó kérvényeiket sürgősen küldjék el az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület elnökségéhez intézve dr. Gönczi Elemér ügyvéd az A. M. K. E. főtitkára címére (Budapest, IV. Reáltanoda-u. 9. sz.) A kérvényben feltüntetendő, hogy amennyiben a kérvényezők a teljes ingyenes ösztöndíjas helyet nem nyerhetnek el, tartanak-e igényt a félingyenes helyre, Az érdeklődő szülőknek a közművelődési egyesület főtitkári hivatala a nevelőintézet ismertetőjét megküldi. A főgimnázium első osztályába járó növendékek már nem vétnek fel.

— **Csendörökkel ingerkedni, de bajos.** Tószeg községben f. hó 4-én délután a bucsu téren Nagy Dániel ottani

lakos megtámadta egy bottal Kovács János 'ujszázi ősbeli népfölkelő tizedest, mert az egy kihágás abban hagyására szólította fel. Kovács népfölkelő egy szurony dőfessel utasította a rendre támadót, akit aztán elfogott s sérülésének meggyógyulásáig a szolnoki rabkórházba szállították be.

— **A bicska.** Tóth Kálmán jászkarajenői lakost Baranyai Kálmán folyó hó 4-én d. e. 11 órakor az utcán egy konyhakéssel régebbi haragból kifolyólag megtámadta s úgy megszurta, hogy 25 napig tartó sérülést szenvedett. A tettes bíróságnak feljelentetett.

— **Erélyes fellépés.** A cseléd viszonyokat s az indokolatlan felemelt béreket immár tűrhetetlennek találták a szolnoki uriaszonyok, mert ott is úgy van, hogy egy-egy szakácsnő épen annyijában van a családnak, mint egy kezdő fővőnök az államnak. Segítettek ezen. Összebeszéltek s október elsejére mindnyájan az eddigi bér felét ajánlották fel cselédeknek. Ettől a szokatlan eljárástól a cselédek annyira megdöbbenek, hogy mind megmaradtak helyükön, sőt örültek, hogy a bérük felét is megkapják.

— **Posterestante levelek alkonya.** A szerelmes levelek küldőire érzékeny csapást mért a kereskedelmi miniszter. Egy nemrég érkezett leiratával utasította a postahivatalokat, hogy további intézkedésig nem szabad kézbesíteni az olyan posterestante levélpostai küldeményeket, melyeknek a címsorán a címzett nevének kiírása helyett címül csak betűk, szavak vagy számok vannak. A teljes címmel ellátott posterestante levélpostai küldemények csak abban az esetben kézbesíthetők, ha a címzettek személyazonosságukat szabályszerű módon igazolják.

— **A szarvasmarha-állomány kimétele.** A budapesti marhavásárra a mostani nagy felhajtások keretében sok olyan marhát bajtanak fel, amely fiatalsága, vagy gyenge husminősége mellett gazdaságilag is még nagyon jól használható volna. Minthogy a jelenlegi nagy fogyasztás az ország marha állományát erősen apasztani fogja, a budapesti állatvásár pénztár igazgatósága saját érdekében figyelemzeti a gazdaközöniséget, hogy lehetőleg kerülje a gazdaságilag használható, vagy teljesen sovány állatok felszállítását. A jármozásra és tenyésztésre alkalmas állatokat iparkodjunk gazdasági célokra eladni a soványakat pedig javítsák fel, mután nem kell attól tartaniok, hogy a kereslet hirtelen csökkenése folytán később azokat rosszabbul értékesíthetik.

— **Földmivesek nyugdíjbiztosítása.** Az Országos Gazdasági Munkáspénztár most meglelent évi jelentése szerint az 1912. VII. t.-c. által a földmivesek részére felállított új önkéntes nyugdíjbiztosítás terjedése a mult évben is megfelelt minden várakozásnak. Ebbe a biztosításba, mely a földmivesek, gazdák, gazdasági munkások és gazdasági cselédek, férfiak, nők egyaránt, akárminő idős korában is beléphetnek s amelyben évi tíz

korona tagsági díj ellenében a tagok biztosítva vannak nyugdíjra, haláleseti segélyre és balesetre, a nyugdíj pedig legalább tíz évi tagsági díjak után nemcsak rokkantság esetén, hanem hatvanöt éves korban mindenkinek feltétlenül kijár, a mult évben 10.015 egyén lépett be. Az új tagok belépése az egész év folyamán az ország minden részéből szakadatlanul folyt, mi a legjobb kilátást nyújtja arra, hogy ezen a téren pár év alatt igazán szép eredményeket fog az országos pénztár felmutathatni. Emellett a központ felszólítására a régi rendes tagok közül számosan léptek át az 1912. VIII. t.-c. 14. §-a alapján régi tagságuk beszámítása mellett a nyugdíjcsoportha, úgy, hogy a nyugdíjcsoportha tagok száma az 1913. év végén 21'804-et tett ki.

— **A francia ipari termékek ellen.** Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségük kedvéért a védtelem magyarok, osztrákok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia. A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divát is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac, holott talán ez lenne legkönnyebb dolog. A borból párolt technika vivmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adritatica” Cognac Lepároló Részvénytársaság Fiume forgalomba hozott borpárlata „Fiume cognac Medicinal” név alatt minden jobb csemegeáru és italmérő üzletben kapható. Az „Adritatica” fiumei gyógykonyakja azonfelül, hogy

jobb a francia gyártmányoknál, tetemesem olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak fiumei cognacot fognak fogyasztani.

Szerkesztésért felelős:
Temesközy Gerzson.

Hirdetések.

BÉRKOCSI.

Van szerencsém a m. t. utazó közönség szives tndomására adni: mindazonáltal, hogy férjem a harctéren van a **bérkocsi vállalatot** továbbra is fenntartom és igyekezni fogok úgy mint eddig ezután is a t. közönség igényeit kielégíteni és a legmesszebbmenő előzékenységben részesíteni. A kocsi megrendelni lakásomon a kaszárnya udvarban és a Központi kávéházban Stub Mihálynál lehet; telefonszám 54.

Szives pártfogást kér
Neuvirth Jakabné.

Kényelmesen

és jól fog járni ha cipőit nálam készítteti.

Készítek: mindenféle sport cipőket, vadász és lovagló csizmákat, gyermek cipőket és beteg lábakra (ortopéd) műcipőket.

Különösen nagy gondot fordítok férfi és női Angol és Francia cipők készítésére, melyért számtalan elismerést nyertem.

Javítások gyorsan és pontosan készülnek.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Molnár Ferenc
cipésmester.
Ujszászi-ut 10.

HUNGÁRIA

kötvények
a legelőnyösebbek

élet-, tűz-, baleset-, szavatossági-, betöréses lopás elleni, úveg-, jég- és állat

BIZTOSÍTÁSOKNÁL.

Felvilágosításokkal, prospektusokkal és díjjajánlattal szivesen szolgál a

HUNGÁRIA

Általános BIZTOSÍTÓ Részvénytársaság igazgatósága: Budapest, VII. Károly-körút 3. sz.

és társaság képviselőiségei az ország minden részében.

TELEFON 153-98, 2-11, 2-12	KARTELEN KIVÜLI
Részvénytőke	6,000.000 korona
Biztonsági alapok	22,000.000 korona

Abonyi kerületi ügynökség: „Abony” kiadóhivatalánál.

Üzlet áthelyezés.

Értesitem a t. vevő közönséget,
 hogy férfi, női és gyermek-
 ruha, kalap, cipő és úridivat
 üzletemet megnagyobbítva a
 Takarékpénztár új palotájába
 helyeztem át.

HADBAVONULÓK részére:
 hósapkák, hasmelegítők, láb-
 szárvédők és trico áruk nagy-
 választékban kaphatók.

Kérem a t. vásárló közönség szives
 jóindulatát és vagyok tisztelettel

Vermes Aladár.

Utját állja minden bajnak

A diadalmas szerelem

melyet ma mutat be az

URÁNIA MOZGÓ.

„KOLLARIT“-
 bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont ru-
 ganyos, viharbiztos és időt álló

szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze

Végtelenül tartós.

Régi zsindeletetők átfedésére ki-
 válóan alkalmas. Sem mázolni,
 sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható:

Bán Sándor

fakereskedőnél Abonyban.

3 ELLENSÉG

VARJÚ

EGÉR

ÜSZÖK

kártevéséi ellen biztosan védekezhetik
 a kisbirtokos, a külföldön 8 év óta
 bevált kitűnő védőszer

CORBIN

alkalmazásával. Kiváló eredmények, bizonyítványok!
 Nem befolyásolja a mag csirázását! Egyszerű al-
 kalmazás! Olcsó! Nagyszerűen bevált buza,
 kukorica, zab, rozs, répamag, árpa, kender, kony-
 havetemény stb. csávázásánál. Csak egyszer pró-
 bálja meg saját érdekében!

Igen érdekes leírást, használati utasítást és ára-
 ajánlatot ingyen küld: Dr. Keleti és Murányi ve-
 gyészeti gyára Ujpest, valamint a főelárusító:

ÖZV. GRÜNWARD JÓNÁSNÉ
ABONY.

Ha tartós és elegáns

cipőt akar viselni, úgy forduljon bizalommal hoz-
 zám. Tanulmányaimat Pesten a legelőkelőbb ci-
 pőkészítőknél sajátítottam el. Elvállalom férfi női
 és gyermek cipők készítését. Angol és francia
 formákban, továbbá diszmagyar csizmák, valamint
 beteg lábakra (ortopéd) cipők készítését. Javitá-
 sok gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szives pártfogást kér.

DOBOZI BÉLA

katonai és polgári műcipész, Abony, tüzér-utca 64.

A legjobb kárpitosmunka,

a legizlésesebb butorok, modern háló-
 szobák, ebédlők, uri szobák,

angol garnitúrák

a legolcsóbban készpénzért vagy
 kedvező fizetési fel-
 tételek mellett is beszerezhetők

Weisz Jenő

kárpitosmester butorüzletében Cegléden, a román.
 kath. egyház bazárépületében.